

Деякі аспекти теорії проєктивних перетворень просторів дотичних розшарувань зі спеціальною метрикою

Синюкова Олена Миколаївна

(ДЗ «ПНПУ імені К.Д. Ушинського», Одеса, Україна)

E-mail: olachepok@ukr.net

У результаті досліджень у межах інваріантної теорії наближень геометричних об'єктів ріманова простору V^n , $n \in N$, на дотичному розшаруванні $T(V^n)$ було побудовано кілька різних метрик та кілька різних об'єктів афінного зв'язку [1]. Кожна з таких метрик породжує на $T(V^n)$ певну геометрію, природним чином пов'язану з інваріантною теорією наближень базового ріманова простору V^n [2].

У роботі розглянуто простір $T(V^n)$ з метрикою

$$ds^2 = g_{\alpha\beta}(x)\tilde{D}y^\alpha\tilde{D}y^\beta + \tilde{g}_{\alpha\beta}(x; y)Dy^\alpha Dy^\beta. \quad (1)$$

У (1) $g_{\alpha\beta}(x)$ — компоненти метричного тензору базового ріманова простору V^n ,

$$\tilde{g}_{\alpha\beta}(x; y) = g_{\alpha\beta}(x) + \frac{1}{3}R_{i\alpha\beta j}(x)y^i y^j;$$

$$Dy^\alpha = dy^\alpha + \Gamma_{\beta\gamma}^\alpha(x)y^\beta dx^\gamma;$$

$$\tilde{D}y^\alpha = dy^\alpha + \tilde{\Gamma}_{\beta\gamma}^\alpha(x; y)y^\beta dx^\gamma;$$

$$\tilde{\Gamma}_{\beta\gamma}^\alpha(x; y) = \Gamma_{\beta\gamma}^\alpha(x) - \frac{1}{3}R_{(\beta\gamma)\sigma}^\alpha(x)y^\sigma,$$

де $\Gamma_{\beta\gamma}^\alpha(x)$, $R_{\beta\gamma\sigma}^\alpha(x)$, $R_{i\alpha\beta j}(x)$ — відповідно, компоненти афінного зв'язку, тензора Рімана і тензора кривини базового ріманова простору V^n .

У явному вигляді підраховані компоненти $g_{ij}(x; y)$ метричного тензору метрики (1). Спираючись на них, за формулами, аналогічними до стандартних формул ріманової геометрії (розглядаються частинні похідні лише за компонентами змінної x), спочатку введені символи Кристофеля першого роду, а потім, за допомогою елементів матриці, оберненої до матриці метричного тензору $g_{ij}(x; y)$, символи Кристофеля другого роду, отримані рівняння, що визначають криві, які називаються геодезичними лініями простору $T(V^n)$.

Далі природним чином введено поняття проєктивного перетворення простору $T(V^n)$, проаналізовано проблему існування проєктивних перетворень, які є продовженнями відповідних перетворень бази, проєктивних перетворень, які зберігають структуру розшарування, і загальних проєктивних перетворень. Знайдені внутрішні достатні умови тензорного характеру локального існування проєктивних перетворень простору $T(V^n)$ перших двох типів. Показано, що дані умови справджуються, зокрема, у випадку, коли базовий простір V^n є простором постійної кривини.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Н. С. Синюков., Е. Н. Синюкова., Ю. А. Мовчан. Некоторые актуальные аспекты развития теории геодезических отображений римановых пространств и её обобщений *Изв. вузов. Математика*, 3(382) : 76–80, 1994.
- [2] Е. Н. Синюкова. Геометрия касательного расслоения риманова пространства, индуцированная инвариантной теорией приближений базового пространства. *Сборник трудов Международной научной конференции "Современная геометрия и её приложения"* Казань, Изд-во Казан ун-та.: 125–127, 2017.